

Lottie Barrklev

VISTO
FÖRLAG

Lille Lukas
rymmer
hemifrån

Lärarhandledning

Lärohandledning till bilderboken

Denna lärohandledning är framtagen av Lottie Barrklev, utbildad lågstadielärare som även har skrivit och illustrerat boken. I handledningen finner du stöd för boksamtal och tips på aktiviteter för att stimulera barnens språkutveckling, läsförståelse och fantasi.

Boken lämpar sig för förskoleklass eller årskurs 1.

Centralt innehåll åk 1-3 (lgr11) som lärohandledningen omfattar:

Svenska	Berättande texter och sakprosatexter • Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt litterära personbeskrivningar.
	Tala, lyssna och samtala • Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.• Muntliga presentationer och muntligt berättande om vardagsnära ämnen för olika mottagare. Bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer.
Bild	Bildframställning • Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder.

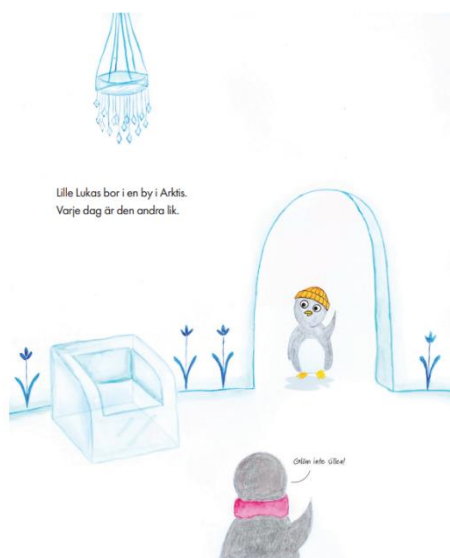
Innan läsningen

Reflektion över böckers uppbyggnad samt fantisera vad boken kommer handla om

1. Täck över titeln på boken för att fundera på betydelsen av framsidans bild för en bok. Vilka ledtrådar får vi om bokens handling?
2. Läs titeln och fundera igen- stämmer det överens med vad ni först trodde?
3. Fråga gruppen:
 - Vad brukar finnas på baksidan av en bok? Varför finns det där?
 - Tror ni man brukar avslöja slutet på boken på baksidan? Varför inte?
4. Läs baksidan av boken och fundera ännu en gång vad ni tror kommer hända i boken och hur det kommer sluta.

Under läsningen

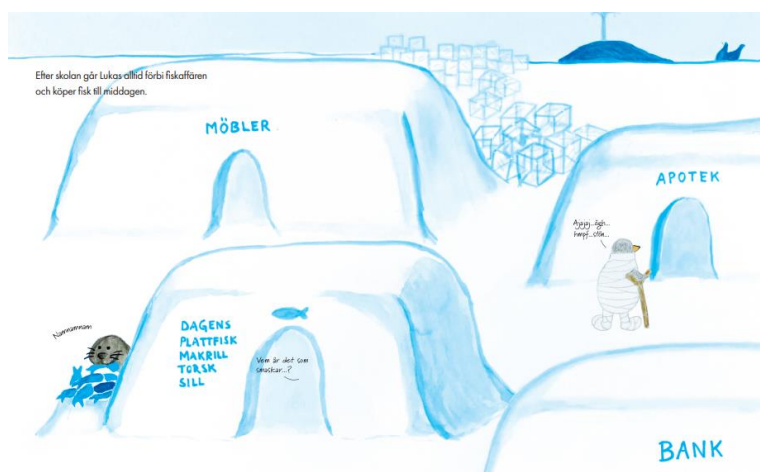
Nedan finner du stödfrågor för att hjälpa barnen förstå innehållet, samt några större reflektionsfrågor kopplat till innehållet. Välj vad som passar just din elevgrupp. Kanske passar de större reflektionsfrågorna bättre vid en omläsning för att hålla fokus på berättelsen.

- Vad tror ni möblerna är gjorda av?

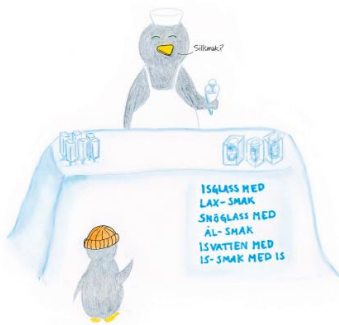

- Hur fungerar det på isbrottet?
- Berätta att isbrott är något påhittat och att det finns kalkbrott och stenbrott i verkligheten.
- Vad är krill för något?
- Varför tror ni förskolan kallas krill och skolan kallas vitvals skolan?

- Vad gör sälen för något? Får han göra så?
- Hur tror ni att de betalar i Lukas by? Här kan ni förslagsvis prata om hur det fungerar med pengar, och att man ibland kan handla genom att byta saker.
- Vad är det för något längst upp till höger? (valen som fraktar is till möbelaffären från isbrottet)
- Vad tror ni har hänt den stackars pingvinen?

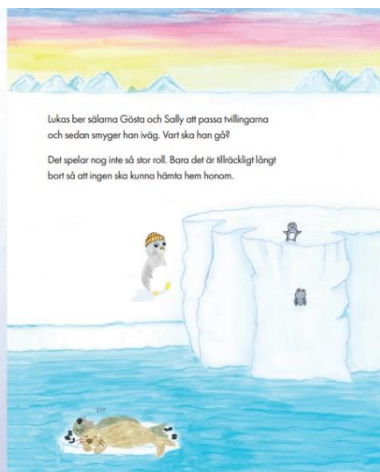
Sedan går Lukas förbi sin pappas glassiosk.
Där får man nästan alltid en glass.

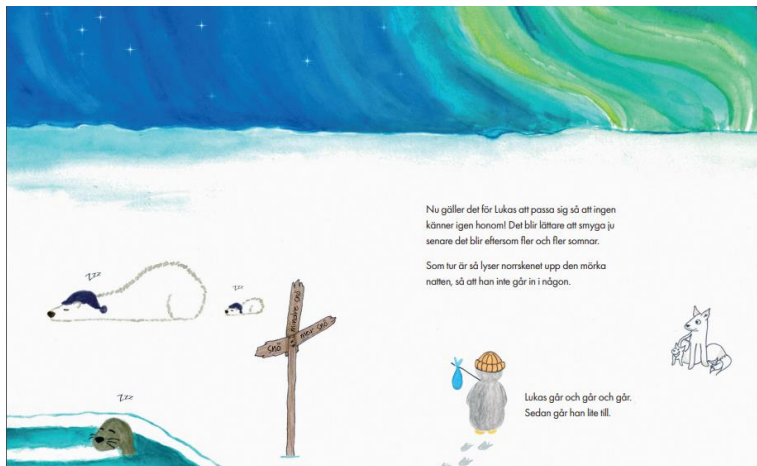
- Vad är is-smak för något? Vad tror ni det smakar?
- Vad tror ni glasen är gjorda av?
- Vad är en jolle för något?
- Påminner namnet Silla er om något? Vad tror ni hon gillar att äta?

En dag får Lukas nog. Han är så trött på att göra samma sak varenda dag. Han kan heller inte laxens alla ben till fiskprovet imorgon. Det avgör saken.

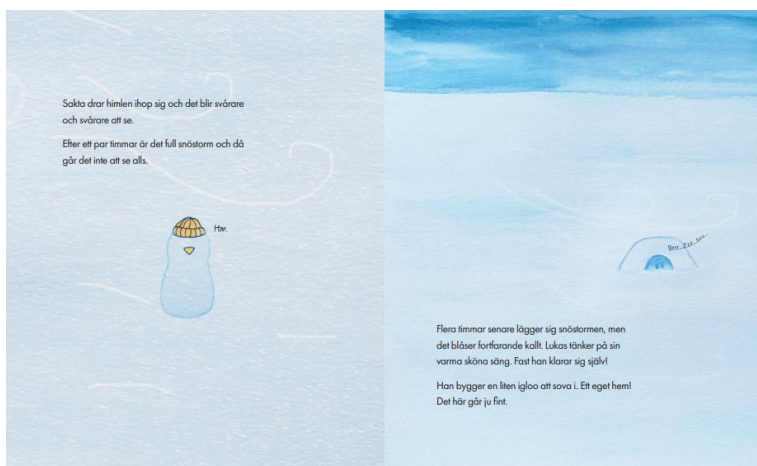
Han ska rymma hemifrån!

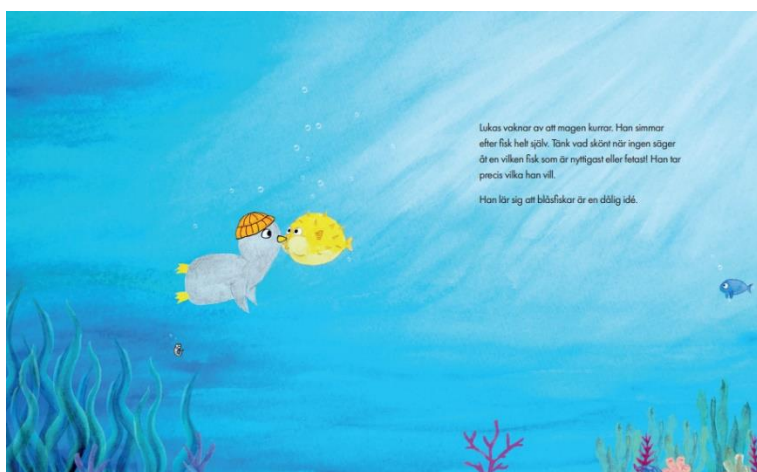
- Tycker ni det är en bra idé att rymma hemifrån för att slippa ett prov?
- Vad betyder ordspråket "hipp som happ?" (göra något utan att tänka, det blir som det blir. T.ex. saker som ligger huller om buller)
- Verkar Gösta och Sally vara bra barnvakter? Hur ska en bra barnvakt vara?

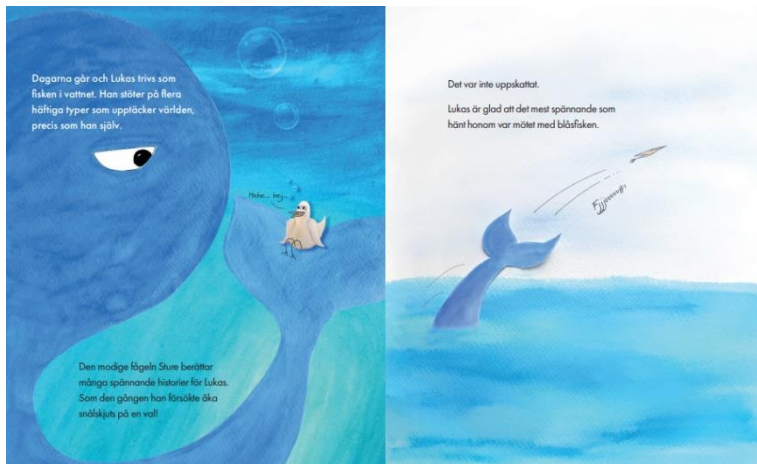
- Har ni hört talas om norrsken innan? Vad är det? Har någon sett det?
- Titta gärna på en youtube-video så de ser hur det ser ut när det rör sig.
- Vad står det på den tokiga skylten? Tror ni den hjälper Lukas?
- Vad har Lukas med sig tror ni? Vad skulle du haft med dig om du rymde hemifrån? Vad behöver man han med sig i packningen när man reser bort?

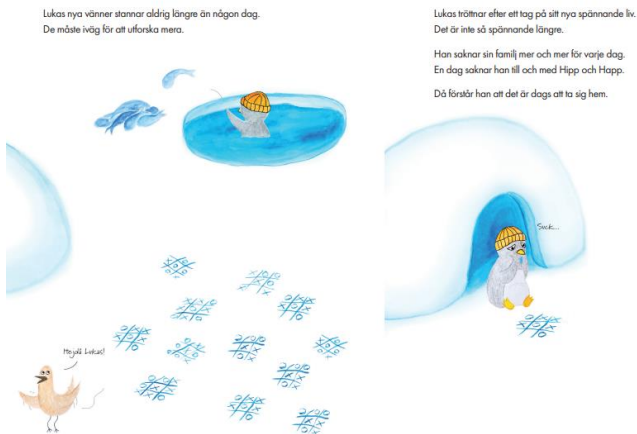
- Varför kan inte Lukas se?
- Håller ni med Lukas om att det går bra?

- Har ni ätit något konstigt någon gång?

- Vad betyder det att åka snålskjuts?
- Vad var det som hände med Sture egentligen?

- Vad menar man med att Lukas vänner *måste* utforska mera? Måste de verkligen det?
- Har du någon gång tröttnat på något som i början kändes jättespännande? Hur kan man tröttna på något som är spännande?

(Innan du läser sista meningen)

- Vad tror ni prickarna i horisonten är för något?

- Tycker du också att din familj kan vara både härlig och jobbig? Tror du att de också känner så ibland?
- Känner du igen några figurer på festen från tidigare i boken? (sälen till vänster som tjuvade fisk från fiskaffären, läraren och Lukas pappa)
- Vad betyder "fiskedamm lätt" och "fiskedamm svår"?

- Hur kan Lukas längta efter att springa efter Hipp och Happ som han tyckte var så irriterande?
- Varför längtar han till morgondagen som är precis som vanligt, han var ju nyss varit på en roligt fest? Borde han inte sakna festen i stället?

Efter läsningen

Återknyt till ert samtal innan läsningen. Stämde er gissning på vad boken handlade om?

Använd gärna reflektionsfrågorna i slutet av boken för att hjälpa barnen att reflektera över bokens budskap och koppla till egna erfarenheter.

Om berättelser

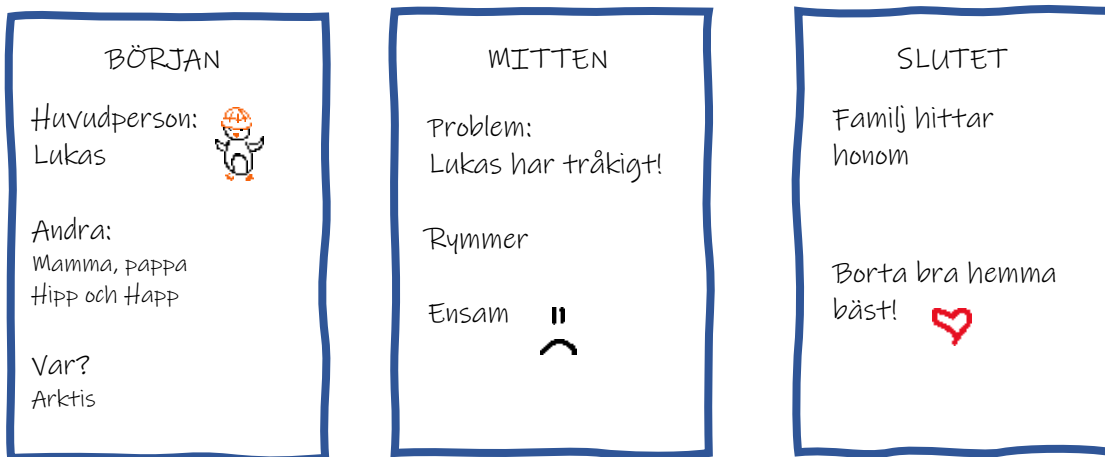
Vilka är de viktigaste personerna i berättelsen? Vad brukar dessa personer kallas?

Hur är en saga uppbyggd? (berätta eller repetera beroende på om ni övat på detta tidigare)

1. Början (Inledning): Personer (Vem/vilka) och Platser (var),
2. Mitten (Handling): Problem (vad händer)
3. Slutet (Avslutning): Lösning, Slut

Diskutera dessa delar kopplat till boken och jämför gärna med en annan saga som barnen redan känner till.

Förslagsvis kan ni måla tre rutor på tavlan och skriva dit nyckelord/ måla för att visualisera sagans tre delar.

Rita en saga- bildens betydelse i bilderboken

1. Låt barnen rita en egen berättelse. *Fokus är att fundera över bildens betydelse för en saga och sagans delar.* (Om ni har en bilderbok utan text kan det vara hjälpsamt att titta och prata om den först)

Det viktiga är inte handlingen utan att de utgår från sagans huvuddelar - en början, handling (problem) och ett avslut (lösning). Det spelar ingen roll vad sagan handlar om. De kan använda sagor de känner till om de har svårt att komma på en egen saga. Spara färgläggning till sist för de som hinner, bildernas utseende är inte det väsentliga. Fokus är att skapa en saga som går att förstå genom att enbart titta på bilderna.

2. Sedan kan de öva på sin förmåga att berätta, genom att berätta om sin saga i par eller smågrupper. De använder sina bilder som stöd för sitt berättande.
3. Om det passar gruppen kan paren sedan byta sagor med varandra, och försöka återberätta kompisens saga med hjälp av bilderna. Detta kan ytterligare förstärka insikten om bildernas betydelse.